

EUROPEAN UNION
EUROPEAN REGIONAL
DEVELOPMENT FUND

Wzór umowy pomiędzy Partnerami Wiodącymi a Partnerami projektu w ramach Programu dla Europy Środkowej (Umowa partnerska)

Uwaga: Polska wersja językowa wzoru umowy ma charakter pomocniczy - obowiązuje wersja w języku angielskim.

Niniejszy dokument służy jako przykład i jest udostępniany bezpłatnie. Umowa musi być wynegocjowana między partnerami i dostosowana do indywidualnych potrzeb danego partnerstwa. Kompletność, poprawność, aktualność i pełna zgodność z prawem UE i krajowym nie są objęte żadną gwarancją ani odpowiedzialnością.

Stanowczo zaleca się sprawdzenie czy warunki i klauzule, szczególnie dotyczące prawa o spółkach, prawa własności, sporów pomiędzy partnerami oraz odszkodowania, są prawidłowe i zgodne z prawem obowiązującym zgodnie z § 24 niniejszej umowy. Wszystkie klauzule, w tym ewentualne klauzule dodatkowe, muszą być zgodne z Umową o Dofinansowanie oraz ramami prawnymi w niej określonymi. Instytucja Zarządzająca w żadnym wypadku i z żadnego powodu nie ponosi odpowiedzialności za straty lub szkody wynikające ze stosowania niniejszego dokumentu. Z tego względu Instytucja Zarządzająca nie przyjmuje żadnych roszczeń o odszkodowanie lub zwiększenie płatności w związku z taką stratą lub szkodą.

Uwzględniając:

- Ramy prawne określone w § 1 umowy o dofinansowanie zawartej pomiędzy Instytucją Zarządzającą (zwaną dalej „MA”) i Partnerem Wiodącym xxxxxxxxx projektu nr xxxx, skrót xxx, oraz w szczególności art. 20 ust. 1 lit. a) rozporządzenia (WE) nr 1080/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006 r. oraz
- § 6.1-6.3 umowy o dofinansowanie zawartej pomiędzy Instytucją Zarządzającą i wyżej wymienionym Partnerem Wiodącym w dniu xxxx;

następująca umowa zostaje zawarta pomiędzy:

..... [Nazwa i adres], reprezentowanym przez ..... (Partner Wiodący)

oraz

..... [Nazwa i adres], reprezentowanym przez ..... (Partner 2),

..... [Nazwa i adres], reprezentowanym przez ..... (Partner 3),

..... [Nazwa i adres], reprezentowanym przez ..... (Partner 4),

..... [Nazwa i adres], reprezentowanym przez .....

(Partner 5),

.....

w celu wdrożenia w ramach Programu dla Europy Środkowej projektu [numer referencyjny, tytuł projektu oraz skrót] zatwierdzonego przez Komitet Monitorujący Programu Operacyjnego dla Europy Środkowej dnia ..... [data] w ..... [miejsce].

§ 1

Przedmiot umowy

Przedmiotem niniejszej umowy jest zorganizowanie partnerstwa w celu wdrożenia w ramach Programu dla Europy Środkowej projektu ..... [numer referencyjny, tytuł projektu oraz skrót], jak zaznaczono w załącznikach.

Partner wiodący oraz Partnerzy Projektu zobowiązują się do wspólnego wdrożenia projektu zgodnie z Wnioskiem Aplikacyjnym oraz do wzajemnego wspierania się w celu osiągnięcia celów projektu. Obejmuje to również zobowiązanie do wytworzenia jakościowych produktów, osiągnięcia rezultatów określonych we Wniosku Aplikacyjnym oraz wspierania Partnera Wiodącego w wypełnianiu jego zobowiązań, określonych w umowie o dofinansowanie zawartej pomiędzy Instytucją Zarządzającą oraz Partnerem Wiodącym w dniu ...[data] oraz załącznikach do niej (**załącznik II**).

Z tego względu niniejsza umowa partnerska musi być zgodna z postanowieniami umowy o dofinansowanie. Partnerzy Projektu oświadczają, że uważnie przeczytali ramy prawne i inne istotne normy dotyczące projektu i zaakceptowali je. W przypadku gdy zmiany w umowie o dofinansowanie mają wpływ na umowę partnerską, niniejszy dokument musi zostać odpowiednio dostosowany.

Załączniki do niniejszej umowy uważane są za jej integralną część i obejmują:

Aktualną najnowszą wersję Wniosku Aplikacyjnego wraz ze spełnieniem warunków zatwierdzonych przez Komitet Monitorujący dnia ..... [data], w tym załączniki (**załącznik I**); szczegółowy plan prac i harmonogram działań w podziale na Partnerów Projektu (**załącznik III**); budżet partnerów w podziale na pakiety robocze, linie budżetowe i okresy sprawozdawcze (**załącznik IV**) oraz, w stosownych przypadkach, metodę obliczania podziału kosztów wspólnych i podział kosztów wspólnych na partnerów, pakiety robocze i linie budżetowe (**załącznik V**).

§ 2

Definicje

1. Dla celów niniejszej umowy następujące terminy mają znaczenie przypisane im poniżej:

- a) Partner Projektu: każda instytucja finansowo uczestnicząca w projekcie i przyczyniająca się do jego wdrożenia zgodnie z sekcją 4 zatwierdzonego Wniosku Aplikacyjnego projektu (termin ten odpowiada terminowi „beneficjent”, stosowanemu w rozporządzeniach UE w sprawie funduszy strukturalnych; zwany dalej „PP”);
- b) Partner Wiodący: partner projektu, który ponosi całkowitą odpowiedzialność za projekt zgodnie z sekcją 4 zatwierdzonego Wniosku Aplikacyjnego projektu oraz § 6 umowy o dofinansowanie (zwany dalej „PW”);

- c) Instytucja stowarzyszona: każdy podmiot uczestniczący w charakterze obserwatora i niewnoszący finansowego wkładu do projektu, wyszczególniony w wykazie znajdującym się w sekcji 4 zatwierdzonego Wniosku Aplikacyjnego projektu.

§ 3

Okres obowiązywania umowy

Niniejsza umowa wchodzi w życie z mocą wsteczną (*ex tunc*) od dnia po złożeniu wniosku aplikacyjnego, chyba że projekt ma późniejszą datę rozpoczęcia. Pozostanie ona w mocy tak długo, jak PW i PP mają jakiegokolwiek obowiązki związane z dofinansowaniem z EFRR, tj. trzy lata po zamknięciu Programu, a w każdym przypadku przynajmniej do 31 grudnia 2022, jeżeli nie istnieją przepisy krajowe wymagające jeszcze dłuższego okresu przechowywania dokumentacji. Inne, potencjalnie dłuższe, ustawowe okresy przechowywania pozostają bez zmian. Powyższe dotyczy również wszelkich informacji i dokumentacji dotyczącej dofinansowania w ramach zasad udzielania pomocy *de minimis*.

§ 4

Partnerstwo

PP upoważniają PW do reprezentowania ich w projekcie. Zobowiązują się oni do podjęcia wszelkich kroków niezbędnych do wspierania PW w spełnianiu jego obowiązków określonych w umowie o dofinansowanie i w niniejszej umowie.

§ 5

Zobowiązania Partnera Wiodącego

1. PW przyjmuje wyłączną odpowiedzialność za cały projekt wobec Instytucji Zarządzającej i wypełnia wszelkie zobowiązania wynikające z powiązanej umowy o dofinansowanie.
2. Zobowiązania PW wynikające z art. 20 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 1080/2006 są wymienione w § 6 i 7 umowy o dofinansowanie dołączonej do niniejszej umowy jako załącznik II. Oprócz tego PW jest zobowiązany do:
  - a) Podjęcia wszelkich działań koniecznych do spełnienia wymogów określonych w *Wytycznych w zakresie kontroli i audytu*;
  - b) W przypadku projektów przewidujących wdrożenie działań poza terytorium UE o wartości do 10% całkowitego budżetu projektu stanowiącego wkład EFRR zgodnie z art. 21 ust. 3 rozporządzenia (WE) nr 1080/2006, zapewnienia wydatkowania środków w ramach odpowiedzialności swojej lub PP w celu umożliwienia właściwej kontroli finansowej oraz zagwarantowania, że całkowite wydatki ze środków EFRR mieszczą się w granicach ustalonych przez partnerstwo i że nie zostaną one przekroczone;
  - c) Zagwarantowania, w przypadku projektów przewidujących udział PP z UE spoza obszaru Programu dla Europy Środkowej zgodnie z art. 21 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 1080/2006, że całkowite wydatki tych PP z funduszy EFRR nie przekraczają 20% dofinansowania z EFRR przyznanego na projekt¹; oraz
  - d) Zapewnienia podjęcia wszelkich środków niezbędnych w celu uniknięcia rozwiązania umowy o dofinansowanie przez Instytucję Zarządzającą, a tym samym uniknięcia żądania od partnerstwa spłaty dofinansowania zgodnie z §15 umowy o dofinansowanie.

---

¹ Nie dotyczy projektów zatwierdzonych w ramach pierwszego naboru wniosków.

§ 6 Zobowiązania Partnerów Projektu

1. Każdy PP spełnia odpowiednie wymogi prawne i inne w ramach obowiązujących go przepisów prawa, szczególnie w prawodawstwie Unii Europejskiej i ustawodawstwie krajowym określonym w umowie o dofinansowanie (załącznik II) i załącznikach do niej. Ponadto każdy PP zapewnia, że uzyskał wszelkie potrzebne zezwolenia.

W szczególności każdy PP gwarantuje w odniesieniu do części projektu, za którą jest odpowiedzialny, że:

- a) Jest ona zgodna z odpowiednimi rozporządzeniami UE, w szczególności dotyczącymi EFRR, równości szans, ochrony środowiska, efektywności kosztowej, promocji, zamówień publicznych oraz zasad w zakresie pomocy publicznej, jak również innych mających zastosowanie przepisów, określonych w dokumentacji wyszczególnionej w załączniku II do niniejszej umowy (w szczególności w *Wytycznych w zakresie kontroli i audytu*), a także z obowiązującym ustawodawstwem krajowym;
  - b) W przypadku stosowania pomocy publicznej *de minimis*, że zastosowano wszelkie wymogi administracyjne konieczne do zapewnienia zgodności z rozporządzeniem (WE) nr 1998/2006; jeśli jest to konieczne, zgodność ta zapewniana jest również przez uczestników/institucje odnoszące korzyści z działań PP wdrożonych w ramach projektu;
  - c) Krajowe przepisy dotyczące kwalifikowalności i zamówień publicznych oraz wymogi programu są ściśle respektowane.
2. Każdy PP potwierdza, że dane zawarte w dokumentach aplikacyjnych oraz uzyskane w trakcie wdrożenia projektu będą wykorzystywane przez Instytucję Zarządzającą zgodnie z Ustawą o ochronie danych z 2000 r., Austriacki Federalny Dziennik Ustaw nr 165/1999.
  3. Ponadto każdy PP zapewnia właściwym władzom (Wspólnemu Sekretariatowi Technicznemu, Instytucji Zarządzającej, Instytucji Certyfikującej, Instytucji Audytowej, służbom Komisji oraz krajowym i unijnym instytucjom kontrolnym) dostęp do swoich pomieszczeń dla celów niezbędnych kontroli i audytów.
  4. Każdy PP gwarantuje, że jego część działań realizowanych w ramach zatwierdzonego projektu nie jest całkowicie ani częściowo finansowana w ramach innych programów UE.
  5. Każdy PP zapewnia spełnienie następujących warunków w zakresie zarządzania projektem:
    - a) Zrealizowanie części projektu, za którą dany PP jest odpowiedzialny, w stosownym terminie zgodnie z opisem w planie prac (wniosek aplikacyjny, sekcja 3) określonym w załączniku III do niniejszej umowy oraz rozpoczęcie realizacji projektu najpóźniej na dwa miesiące po wejściu w życie umowy o dofinansowanie, lub w późniejszym terminie zgodnym z planem prac w ramach projektu;
    - b) Wyznaczenie lokalnego koordynatora dla części projektu, za którą dany PP jest odpowiedzialny, oraz upoważnienie go do reprezentowania partnera w projekcie w celu zapewnienia należytego zarządzania projektem²;
    - c) Niezwłoczne powiadomianie PW o każdym zdarzeniu, które może prowadzić do czasowego lub ostatecznego przerwania bądź o wszelkich innych odchyleniach w realizacji zatwierdzonych części projektu, za które dany PP jest odpowiedzialny;

---

² Nazwiska koordynatorów lokalnych nie są ujmowane w niniejszej umowie, jeżeli partnerstwo nie życzy sobie tego.

- d) Dostarczenie przeprowadzającym ocenę okresową i ex-post niezależnym ekspertom wszelkich dokumentów lub informacji niezbędnych do tej oceny;
  - e) Bezzwłoczne reagowanie na wszelkie żądania Instytucji Zarządzającej/Wspólnego Sekretariatu Technicznego za pośrednictwem PW;
  - f) Informowanie PW o wszelkich audytach przeprowadzonych przez organy określone w niniejszej § 5.3 umowy.
6. Każdy PP zapewnia spełnienie następujących warunków w zakresie zarządzania finansami:
- a) Jeżeli PP posiada siedzibę na obszarze UE objętym Programem dla Europy Środkowej i stosuje się do niego §.5.2 lit. b), fundusze wydatkowane są w zakresie jego odpowiedzialności w celu zapewnienia odpowiedniej kontroli finansowej, a wydatki mieszczą się w granicach ustalonych przez partnerstwo;
  - b) Jeżeli PP z państwa członkowskiego UE posiada siedzibę poza obszarem objętym Programem dla Europy Środkowej i stosuje się do niego §.5.2 lit. c), fundusze wydatkowane są z poszanowaniem stosownych limitów;
  - c) Wykazanie, iż wydatki przedstawione PW zostały poniesione w celu realizacji projektu i odpowiadają uzgodnionym działaniom;
  - d) Niezwłoczne informowanie PW o zmniejszeniu kosztów lub zaprzestaniu spełniania jednego z warunków refundacji, bądź o pojawieniu się okoliczności upoważniających Instytucję Zarządzającą do zmniejszenia płatności bądź zażądania całkowitego lub częściowego zwrotu dofinansowania;
  - e) Wprowadzenie odrębnego systemu rachunkowości w celu rozliczenia danego projektu oraz zapewnienia możliwości wyraźnego określenia kosztów kwalifikowalnych i otrzymanego dofinansowania.

§ 7

Struktura organizacyjna partnerstwa

1. W celu skutecznego zarządzania projektem i jego realizacji utworzony zostaje Komitet Sterujący.
2. Komitet Sterujący składa się z kompetentnych przedstawicieli wszystkich PP wskazanych/określonych w sprawozdaniu początkowym, a przewodniczy mu PW. Posiedzenia Komitetu Sterującego odbywają się regularnie. Instytucje stowarzyszone zapraszane są do udziału w Komitecie Sterującym w charakterze doradczym.
3. Komitet Sterujący:
  - a) Jest odpowiedzialny za monitorowanie realizacji projektu;
  - b) Podejmuje decyzje dotyczące wszelkich zmian budżetowych zgodnie z § 11 niniejszej umowy;
  - c) Jest odpowiedzialny za rozstrzygnięcie wszelkich sporów pomiędzy uczestnikami projektu (zgodnie z tym, co przewiduje § 23 niniejszej umowy);
  - d) Ma możliwość utworzenia podgrup/grup roboczych zajmujących się konkretnymi zadaniami związanymi z projektem.
4. Dalsze aspekty, w tym mediacja lub rozstrzygnięcie sporów pomiędzy Komitetem Sterującym a PP, mogą zostać określone w regulaminie Komitetu Sterującego.

§ 8

Zarządzanie budżetem i finansami oraz zasady rachunkowości

1. Zgodnie z § 6 niniejszej umowy, każdy PP ponosi odpowiedzialność wobec PW za zapewnienie należytego zarządzania finansami w ramach swojego budżetu do kwoty udziału w projekcie i zobowiązuje się do zapewnienia swojej części współfinansowania. W tym celu konieczne jest wprowadzenie odrębnego systemu rachunkowości.
2. W przypadku podziału kosztów między PP (tj. podziału wspólnych kosztów) oraz o ile uzyskana zostanie niezbędna zgoda odpowiednich kontrolerów 1. stopnia, PW i zaangażowani PP muszą zagwarantować, że:
  - a) Nie można czerpać zysków finansowych z uczestnictwa w projekcie;
  - b) W przypadku podwykonawstwa usług zewnętrznych obowiązują przejrzyste przepisy dotyczące zamówień publicznych i konkurencji, jak również prawodawstwo UE i krajowe dotyczące zamówień publicznych i pomocy publicznej;
  - c) Podział kosztów między PW i PP opiera się na przejrzystej, sprawiedliwej i uczciwej metodzie, a koszty te są odpowiednio określone w rachunkowości PW/PP i opisane w niniejszej umowie jako załącznik V;
  - d) Kontrolerom 1. stopnia PP wnoszącym wkład przedstawiane są dowody wykazujące, że dzielone koszty dotyczą wydatków kwalifikowalnych poświadczonych przez kontrolera PP ponoszących koszty; koszty te muszą być poświadczone przez kontrolerów 1. stopnia w odrębnym oświadczeniu;
  - e) W celu zapewnienia pełnej ścieżki audytu niedozwolone jest wstrzymywanie środków z EFRR przez strony niniejszej umowy;
  - f) Respektowane są inne wymogi krajowych kontrolerów 1. stopnia.
3. W przypadku, o którym mowa w § 8.2, stosowaną metodologią obliczeń jest ta określona w załączniku V.

§ 9

Sprawozdawczość, certyfikacja wydatków i wnioski o płatność

1. Każdy PP zobowiązuje się przekazywać PW w terminach określonych w umowie o dofinansowanie informacje konieczne do sporządzania i składania sprawozdań z postępu prac i innych dokumentów wymaganych przez Instytucję Zarządzającą. Należy przestrzegać okresów sprawozdawczych określonych w umowie o dofinansowanie oraz zaleceń zawartych w formularzach sprawozdawczych, *Podręczniku wdrażania* oraz *Wytycznych w zakresie kontroli i audytu*.
2. Ponadto w celu umożliwienia PW składania wniosków o płatność do Instytucji Zarządzającej, każdy PP przekazuje PW poświadczenia wydatków wydane przez odpowiedzialne organy publiczne lub instytucje prywatne zgodnie z art. 16 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 1080/2006, wraz z obowiązkowymi elementami określonymi w *Wytycznych w zakresie kontroli i audytu* (tj. sprawozdaniem z kontroli wewnętrznej oraz listą sprawdzającą kontroli).
3. W celu dotrzymania terminów określonych w § 9.1 każdy PP zobowiązuje się do dostarczania PW niezbędnej dokumentacji na xxxxx dni roboczych przed upływem terminu wyznaczonego w umowie o dofinansowanie.
4. Wnioski o odroczenie terminu składania sprawozdań kierowane są przez PW do Instytucji Zarządzającej za pośrednictwem WST co najmniej na tydzień przed upływem danego terminu i załączone są do nich uzasadnienia.

5. PW ponosi odpowiedzialność za potwierdzenie czy wydatki zgłoszone przez każdy PP zostały przez dany PP poniesione i wiążą się z realizacją projektu oraz czy odpowiadają działaniom określonym w zatwierdzonym Wniosku Aplikacyjnym. PW weryfikuje również czy wydatki zostały poświadczone przez właściwego kontrolera zgodnie z systemem wybranym przez państwo członkowskie, w którym dany PP ma siedzibę.
6. W przypadku wydatków zgłoszonych przez PP, które nie zostały poniesione w celu realizacji projektu oraz nie odpowiadają uzgodnionym działaniom, PW żąda od PP skorygowania złożonych dokumentów finansowych; PW ma prawo zakwestionowania wydatków zadeklarowanych przez danego PP. W takim przypadku PW ma obowiązek powiadomić danego PP o odrzuceniu zadeklarowanych wydatków wraz z uzasadnieniem.
7. Złożone po terminie wnioski o płatność bądź w całości lub częściowo niezgodne z wymogami mogą spowodować utratę wnioskowanej refundacji; w przypadku umorzenia funduszy stosuje się § 18.10.
8. Kontrolerami 1. stopnia, którzy zgodnie z systemem ustalonym przez każde państwo członkowskie przeprowadzają certyfikację wydatków PP, są następujące osoby:

Dla PP2:

Institucja: .....
Nazwa: .....
Adres: .....
Telefon: .....
Faks: .....
E-mail: .....

Dla PP3:

Institucja: .....
Nazwa: .....
Adres: .....
Telefon: .....
Faks: .....
E-mail: .....

Dla PP4

Institucja: .....
Nazwa: .....
Adres: .....
Telefon: .....
Faks: .....
E-mail: .....

Dla PP5

Institucja: .....
Nazwa: .....
Adres: .....
Telefon: .....
Faks: .....

E-mail: .....

(...)

9. Kontrolerzy ci opierają swoją pracę na przepisach danego państwa członkowskiego oraz wymogach określonych w odpowiednich rozporządzeniach WE oraz *Wytycznych w zakresie kontroli i audytu* Programu dla Europy Środkowej.
10. PP z państw posiadających zdecentralizowany system kontroli akceptuje prawo Instytucji Zarządzającej, po uzgodnieniu z instytucją krajową, do żądania zastąpienia kontrolera bezpośrednio wybranego przez PP, jeżeli okoliczności nieznane w momencie podpisania umowy poddają w wątpliwość niezależność lub standardy zawodowe kontrolera.
11. Każda zmiana organu/instytucji kontrolnej lub nazwiska kontrolera jest należycie zgłaszana do PW, który następnie powiadamia o niej Instytucję Zarządzającą za pośrednictwem Wspólnego Sekretariatu Technicznego.
12. PP są zobowiązani do przekazywania dodatkowych informacji, jeżeli PW lub Instytucja Zarządzająca za pośrednictwem Wspólnego Sekretariatu Technicznego uznają to za konieczne do celów przeprowadzenia analizy sprawozdania z postępu prac. W przypadku gdy Instytucja Zarządzająca domaga się dodatkowych wyjaśnień, są one gromadzone przez PW i przesyłane jej za pośrednictwem Wspólnego Sekretariatu Technicznego.
13. Po sprawdzeniu sprawozdania z postępu prac przez Instytucję Zarządzającą za pośrednictwem Wspólnego Sekretariatu Technicznego oraz przekazaniu odpowiednich środków z EFRR na konto PW, PW niezwłocznie i w całości przekazuje każdemu PP część tych środków według odpowiadających im kwot na następujące rachunki bankowe:

PP2:

Nr rachunku (IBAN): .....
Nazwa posiadacza: .....
Nazwa banku: .....
Kod banku (SWIFT): .....

PP3

Nr rachunku (IBAN): .....
Nazwa posiadacza: .....
Nazwa banku: .....
Kod banku (SWIFT): .....

PP4

Nr rachunku (IBAN): .....
Nazwa posiadacza: .....
Nazwa banku: .....
Kod banku (SWIFT): .....

PP5

Nr rachunku (IBAN): .....
Nazwa posiadacza: .....
Nazwa banku: .....

Kod banku (SWIFT): .....

(...)

14. Ilekroć jest to możliwe, rachunki te przeznaczone są dla celów projektu oraz umożliwiają rejestrację związanych z projektem całkowitych kosztów (wydatków) oraz zysków (dochodu) w euro (EUR, €). Zmiany numerów rachunków są należycie zgłaszane PW.
15. W przypadku opóźnienia transferu środków z EFRR z winy PW, PP może wystąpić o uiszczenie odsetek, których PW nie może opłacić z zatwierdzonego budżetu projektu. Maksymalna dopuszczalna zwłoka wynosi xxxx dni roboczych. W wyjątkowych i należycie uzasadnionych przypadkach instytucje publiczne i o charakterze publicznym mogą wykorzystać przedłużenie wyżej wspomnianego terminu w celu spełnienia wymogów w zakresie wewnętrznych procedur administracyjnych dotyczących transferu funduszy publicznych.
16. PW systematycznie przesyła każdemu PP kopie sprawozdań z postępu prac przekazywanych Instytucji Zarządzającej za pośrednictwem WST oraz na bieżąco informuje PP o wszelkiej istotnej komunikacji z organami wdrażającymi program.

§ 10

Ścieżka audytu

1. Każdy PP przechowuje dla celów audytu wszystkie dokumenty potwierdzające poniesione wydatki i płatności, za które jest odpowiedzialny, zapisuje je i gromadzi na powszechnie przyjętych nośnikach danych, o których mowa w art. 19 ust. 4 rozporządzenia (WE) nr 1828/2006, udostępnia dla celów weryfikacji zgodnie z art. 16 rozporządzenia (WE) nr 1080/2006 oraz dla celów audytu zgodnie z art. 62 i 90 rozporządzenia (WE) nr 1083/2006. Cała dokumentacja przechowywana jest w sposób bezpieczny i zorganizowany przez trzy lata od zamknięcia programu, a w każdym przypadku co najmniej do 31 grudnia 2022 r., jeżeli nie istnieją przepisy krajowe wymagające jeszcze dłuższego okresu przechowywania dokumentacji. Inne, potencjalnie dłuższe, ustawowe okresy przechowywania pozostają bez zmian. Powyższe dotyczy również wszelkich informacji i dokumentów potwierdzających dotyczących dofinansowania w ramach zasad udzielania pomocy *de minimis*. Dokumentacja przechowywana jest dla każdego PP przez następujące instytucje i w poniższych lokalizacjach:

Dla PP2:

Instytucja: .....

Adres: .....

Dla PP3:

Instytucja: .....

Adres: .....

Dla PP4:

Instytucja: .....

Adres: .....

Dla PP5:

Instytucja: .....

Adres: .....

(...)

2. Jeżeli dokumenty istnieją wyłącznie w wersji elektronicznej, używany system komputerowy musi spełniać przyjęte normy bezpieczeństwa, które zapewniają zgodność przechowywanych dokumentów z krajowymi wymogami prawnymi oraz ich zastosowanie dla celów audytu.

§ 11

Odchylenie budżetowe i realokacja

1. PW ponosi odpowiedzialność wobec Instytucji Zarządzającej za monitorowanie i zapewnienie prawidłowości dopuszczalnych zmian w liniach budżetowych, budżetach pakietów roboczych i partnerów o ile maksymalna kwota przyznanego dofinansowania nie ulegnie przekroczeniu, oraz za poszanowanie przepisów dotyczących pomocy publicznej i zapewnienie zgodności zmian z poniższymi warunkami:
  - a) Zwiększenie kwoty pierwotnej, określonej w zatwierdzonym wniosku, jest możliwe w odniesieniu do linii budżetowych, budżetów pakietów roboczych lub budżetów partnerów. Zwiększenie to jest ograniczone do maksymalnie 20 000 EUR lub 10% pierwotnej kwoty w linii budżetowej, pakiecie roboczym lub budżecie partnerów³ oraz zgodnie z zasadami określonymi w § 4.5 lit. a) umowy o dofinansowanie;
  - b) Możliwa jest realokacja kwot między liniami budżetowymi, pakietami roboczymi lub Partnerami Projektu powodująca zwiększenie pierwotnego budżetu linii budżetowej, budżetu pakietu roboczego i budżetu partnera w wysokości do 20%, ale maksymalnie do 250 000 EUR, zgodnie z aktualną zatwierdzoną dokumentacją aplikacyjną⁴. Realokacja ma miejsce tylko raz w ciągu trwania projektu i zgodnie z zasadami określonymi w § 4.5 lit. b) umowy o dofinansowanie.
2. Każdy PP w stosownym czasie informuje PW o wszelkich wnioskach dotyczących zmiany kwoty jego budżetu w odniesieniu do wkładu pierwotnego.
3. W przypadkach, o których mowa w § 11.1 lit. a) i b), PW z wyprzedzeniem negocjuje zmiany z PP i składa wnioski Komitetowi Sterującemu do zatwierdzenia.
4. W przypadku zmian budżetowych przekraczających limit określony w §11.1 lit. b) niniejszej umowy, PW na podstawie informacji własnych oraz otrzymanych od PP składa umotywowany wniosek do Instytucji Zarządzającej za pośrednictwem Wspólnego Sekretariatu Technicznego. Zmiany te mogą być indywidualnie zatwierdzane przez Komitet Monitorujący.
5. W przypadku wystąpienia zmiany w budżecie, należy stosownie zmienić załącznik IV do niniejszej umowy i powiadomić o tym fakcie Instytucję Zarządzającą za pośrednictwem Wspólnego Sekretariatu Technicznego.

---

³ Wynikłe zmniejszenia wysokości budżetów innych pozycji budżetu, pakietów roboczych lub budżetów partnerów mogą przekraczać te progi, o ile nie ma to wpływu na realizację zatwierdzonego planu prac i przewidywany udział partnerów.

⁴ Zob. poprzedni przypis.

§ 12

Zmiany w partnerstwie projektu

1. W przypadku wyłączenia PP z projektu z powodu przeszkód strukturalnych, finansowych lub technicznych nieistniejących w momencie utworzenia partnerstwa, złożenia wniosku dotyczącego projektu oraz dalszej realizacji projektu, PW niezwłocznie informuje o tym Instytucję Zarządzającą za pośrednictwem Wspólnego Sekretariatu Technicznego i ma obowiązek znaleźć szybkie i efektywne rozwiązanie w celu zapewnienia prawidłowej realizacji projektu.
2. Pozostali PP dążą do pokrycia udziału wyłączonego PP poprzez przejęcie jego zadań przez jednego lub więcej obecnych PP lub zaproszenie nowego PP do dołączenia do partnerstwa. W tym drugim przypadku PW zapewnia spełnienie wymogów w zakresie kwalifikowalności partnerstwa.
3. Jeżeli nowy PP zaproszony jest do dołączenia do partnerstwa, PW musi zagwarantować, że posiada on wystarczające doświadczenie oraz możliwości techniczne, organizacyjne i finansowe, aby odpowiednio uczestniczyć w projekcie i zastąpić wyłączonego PP. PW w imieniu nowego PP przedstawia Instytucji Zarządzającej za pośrednictwem Wspólnego Sekretariatu Technicznego wszelkie istotne dokumenty (w tym, w razie konieczności, oświadczenie o statusie w odniesieniu do zgodności w zakresie pomocy publicznej). Również w tym wypadku PW zapewnia spełnienie wymogów w zakresie kwalifikowalności partnerstwa.
4. Dołączenie nowego PP ma moc prawną wyłącznie po zatwierdzeniu przez Komitet Monitorujący. Środki wyłączonego PP są dostępne dla nowego PP lub pozostałych PP wyłącznie po zatwierdzeniu przez Komitet Monitorujący niniejszego zastępstwa.
5. W przypadku zmiany w partnerstwie niniejsza umowa partnerska oraz odpowiednie załączniki powinny zostać stosownie zmienione i podpisane przez nowego PP oraz pozostałych partnerów, w tym PW.
6. W przypadku gdy udział finansowania zastępującego PP, nowego czy w ramach partnerstwa, jest inny niż udział PP wyłączonego, nie można przekroczyć całkowitego początkowego dofinansowania z EFRR przyznanego projektowi przez Komitet Monitorujący.
7. Wyłączony PP ma obowiązek przechowywać dokumentację dla celów audytu przez trzy lata od zamknięcia programu, a w każdym przypadku co najmniej do 31 grudnia 2022 r.

§ 13

Zmiany w zakresie działań i czasu trwania projektu

1. W przypadku konieczności zmiany działań lub wydłużenia czasu trwania projektu, PW niezwłocznie informuje o tym Instytucję Zarządzającą za pośrednictwem Wspólnego Sekretariatu Technicznego i przedstawia stosowne uzasadnienie.
2. Zmiana działań lub wydłużenie czasu trwania projektu wchodzi w życie wyłącznie po zatwierdzeniu przez Instytucję Zarządzającą.
3. Wydłużenie czasu trwania projektu przekraczające termin 31 grudnia 2014 r. jest niedozwolone.
4. W przypadku wystąpienia zmiany w zakresie działań lub czasu trwania projektu, należy stosownie zmienić wszystkie załączniki do niniejszej umowy, na które zmiana ta ma wpływ, i powiadomić o tym fakcie Instytucję Zarządzającą za pośrednictwem Wspólnego Sekretariatu Technicznego.

§ 14

Informacje i działania promocyjne

1. PW i PP zapewniają odpowiednią promocję projektu zarówno wśród potencjalnych beneficjentów produktów projektu, jak i ogółu społeczeństwa.
2. Każde ogłoszenie lub publikacja dotycząca projektu, w tym konferencja lub seminarium, musi zawierać informację, że projekt otrzymał dofinansowanie ze środków Programu zgodnie z wymogami określonymi w ramach regulacyjnych w § 1 umowy o dofinansowanie, a w szczególności w art. 8 i 9 rozporządzenia (WE) nr 1828/2006 dotyczących działań informacyjnych i promocyjnych skierowanych do opinii publicznej oraz w załączniku I do tego rozporządzenia.
3. PW musi zapewnić przestrzeganie przez wszystkie PP i siebie dodatkowych wymogów dotyczących działań promocyjnych, które to wymogi określono w *Podręczniku wdrażania* oraz w *Wytycznych w zakresie kontroli i audytu*, stanowiących integralną część niniejszej umowy.
4. PW i PP zobowiązują się, że wszystkie zawiadomienia lub publikacje na temat projektu, przekazane w dowolnej formie i na dowolnym nośniku, włączając Internet, muszą zawierać informację, że wyrażają one opinię autora i że Instytucja Zarządzająca oraz instytucje programu nie ponoszą odpowiedzialności z tytułu wykorzystania informacji zawartych w tych zawiadomieniach lub publikacjach.
5. PW i PP upoważniają Instytucję Zarządzającą i państwa członkowskie do publikowania w dowolnej formie i na dowolnym nośniku, włączając Internet, następujących informacji:
  - Nazwa PW i PP,
  - Cel dofinansowania,
  - Kwota oraz procentowy udział przyznanego dofinansowania w całkowitych kosztach projektu objętego dofinansowaniem,
  - Geograficzna lokalizacja projektu,
  - Streszczenia sprawozdań z postępu prac i sprawozdania końcowego,
  - czy i w jaki sposób informacje o projekcie były wcześniej rozpowszechnione
6. PW i PP zgadzają się na upoważnienie Instytucji Zarządzającej w imieniu Komitetu Monitorującego oraz innych promotorów Programu Europy Środkowej na szczeblu krajowym do wykorzystywania produktów projektu w celu zagwarantowania szerokiej promocji tych produktów i udostępnienia ich społeczeństwu.
7. Komunikacja dotycząca projektu oraz dane w zakresie public relations przekazywane są przez PW Instytucji Zarządzającej.

§ 15

Przeniesienie praw i obowiązków, następstwo prawne

1. Następstwo prawne oraz przeniesienie praw i obowiązków PW lub PP jest możliwe w wyjątkowych przypadkach i odpowiednio uzasadnionych okolicznościach po uzyskaniu wcześniejszej pisemnej zgody Instytucji Zarządzającej oraz Komitetu Monitorującego.
2. W przypadku następstwa prawnego, np. zmiany postaci prawnej PW lub PP, dany PW lub PP jest zobowiązany przekazać wszystkie obowiązki wynikające z niniejszej umowy następcy prawnemu. Zmiany prawne nie mogą mieć wpływu na kwalifikowalność partnerstwa.
3. PW z wyprzedzeniem powiadamia Instytucję Zarządzającą o wszelkich zmianach.

4. W przypadku, o którym mowa w § 15.1, konieczne jest wprowadzenie stosownych zmian w niniejszej umowie.

§ 16

Współpraca ze stronami trzecimi oraz outsourcing

1. W przypadku outsourcingu PP muszą przestrzegać wspólnotowych i krajowych przepisów dotyczących zamówień publicznych i pozostaną wyłącznymi stronami odpowiedzialnymi wobec PW, a poprzez niego wobec Instytucji Zarządzającej, za wypełnianie swoich zobowiązań wynikających z warunków określonych w niniejszej umowie oraz załącznikach do niej.
2. Ewentualny finansowy udział instytucji stowarzyszonych nie może pozostawać w sprzeczności z przepisami dotyczącymi zamówień publicznych. Wydatki poniesione przez instytucje stowarzyszone ponosi ostatecznie którykolwiek PP lub PW, aby mogły być one uznane za wydatki kwalifikowalne, pod warunkiem, że zezwalają na to przepisy krajowe.

§ 17

Odpowiedzialność

1. Zgodnie z § 8 umowy o dofinansowanie PW ponosi całkowitą odpowiedzialność finansową i prawną za projekt i za PP wobec Instytucji Zarządzającej i stron trzecich.
2. W ramach partnerstwa każda strona niniejszej umowy odpowiedzialna jest wobec pozostałych stron i bierze na siebie zwalniając pozostałe strony od odpowiedzialności za wszelkie zobowiązania, szkody i koszty wynikające z niewypełnienia swoich obowiązków oraz zobowiązań określonych w niniejszej umowie i załącznikach do niej bądź innych norm prawnych. Kwestię potencjalnego zwrotu środków nienależnych przez PP do PW, za który PW jest odpowiedzialny wobec Instytucji Zarządzającej, reguluje § 18 niniejszej umowy.
3. PW ponosi wyłączną odpowiedzialność wobec stron trzecich, w tym odpowiedzialność za straty lub szkody wszelkiego rodzaju poniesione przez nich w trakcie realizacji projektu, zgodnie z § 8.4 umowy o dofinansowanie. PW ma prawo do subrogacji wobec PP, który spowodował szkodę. Z tego względu PP, który spowodował szkodę, ponosi odpowiedzialność wobec PW.
4. Strony niniejszej umowy zgadzają się, że Instytucja Zarządzająca w żadnym wypadku i z żadnego powodu nie ponosi odpowiedzialności za straty lub szkody poniesione przez personel lub mienie PW lub jednego z PP w trakcie realizacji projektu. Instytucja Zarządzająca nie przyjmuje żadnych roszczeń o odszkodowanie lub zwiększenie płatności w związku z taką stratą lub szkodą.
5. Żadna ze stron nie ponosi odpowiedzialności za niewypełnienie zobowiązań wynikających z niniejszej umowy spowodowane siłą wyższą, o której mowa w § 26 niniejszej umowy.

§ 18

Niewypełnienie lub opóźnienie zobowiązań oraz nieprawidłowości

1. Każdy PP jest zobowiązany bezzwłocznie poinformować PW i dostarczyć mu wszelkie konieczne informacje szczegółowe na temat zdarzeń mogących zagrozić realizacji projektu.

2. W przypadku naruszenia zobowiązań ze strony jednego PP, PW upomina go, aby wypełnił te zobowiązania w terminie maksymalnie jednego miesiąca. PW dokłada wszelkich starań, aby skontaktować się z PP w celu rozwiązania problemów, w tym szuka wsparcia ze strony Instytucji Zarządzającej / Wspólnego Sekretariatu Technicznego.
3. Jeśli w dalszym ciągu dany partner nie wywiązuje się ze swoich zobowiązań, PW może podjąć decyzję o wykluczeniu danego PP z projektu za wcześniejszą zgodą pozostałych PP. Jeżeli PW zamierza wykluczyć PP z projektu, Instytucja Zarządzająca jest o tym niezwłocznie informowana za pośrednictwem Wspólnego Sekretariatu Technicznego. Wniosek o wykluczenie PP musi zostać zatwierdzony przez Komitet Monitorujący.
4. Wykluczony PP jest zobowiązany do zwrócenia PW wszystkich środków otrzymanych z programu, w odniesieniu do których nie może dowieść w dniu wykluczenia, że zostały wykorzystane do realizacji projektu, oraz do rekompensaty wszelkich szkód dla pozostałego partnerstwa projektu wiążących się z wykluczeniem danego PP.
5. Wykluczony PP ma obowiązek przechowywać dokumentację dla celów audytu zgodnie z §10.1 niniejszej umowy.
6. PW i PP są zobowiązani do wzajemnego rekompensowania szkód, które mogą wynikać z karygodnego niewywiązania się lub błędnego wywiązania się z wszelkich zobowiązań, o których mowa w niniejszej umowie, w szczególności w §5, §6 i §17.2.
7. W przypadku gdy niewywiązanie się PP z zobowiązań niesie konsekwencje finansowe dla finansowania projektu jako całości, PW może domagać się od odpowiedzialnego PP rekompensaty w postaci pokrycia danej kwoty.
8. W przypadku nieprawidłowości wykrytych przez Instytucję Zarządzającą lub Instytucję Certyfikującą w trakcie codziennego zarządzania projektem, w przypadku powiadomienia Instytucji Zarządzającej o tych nieprawidłowościach, naruszenia postanowień umowy lub przepisów będących jej podstawą, bądź w przypadku gdy kontrola na miejscu lub otrzymanie wcześniej nieistniejących informacji prowadzi do wniosku, że pewne wydatki uprzednio zatwierdzone i opłacone przez Instytucję Certyfikującą mogą być uznane za niekwalifikowalne, PW zostanie poproszony, zgodnie z § 19 niniejszej umowy, o zwrot całości lub części dofinansowania, jeżeli środki zostały już wypłacone. Zobowiązania PP w zakresie zwrotu środków na rzecz PW określone są w § 19 niniejszej umowy.
9. W przypadku gdy nieprawidłowość/nienależnie wypłacone środki dotyczą zarządzania kosztami wspólnymi niezgodnie z postanowieniami § 8.2 niniejszej umowy, PW/PP odpowiedzialny za zarządzanie tymi kosztami wspólnymi ponosi wobec Instytucji Zarządzającej odpowiedzialność za całkowitą zarządzaną kwotę dofinansowania z EFRR wraz z powiązаныmi odsetkami.
10. W przypadku zastosowania umorzenia środków oraz gdy Komitet Monitorujący podejmie decyzję o zredukowaniu wysokości środków przydzielonych na projekt, PP w załączonych dokumentach zgadzają się na przypisanie umorzenia tym PP, którzy się do niego przyczynili, chyba że Komitet Monitorujący podejmie inną decyzję. Umorzenie środków odbywa się w sposób niezagrażający przyszłemu udziałowi PP i realizacji działań.

§ 19

Żądanie zwrotu środków nienależnych

1. Jeśli Instytucja Zarządzająca zgodnie z zapisami umowy o dofinansowanie zażąda zwrotu dofinansowania przekazanego już PW, każdy PP jest zobowiązany przekazać swoją część nienależnych środków Partnerowi Wiodącemu. PW niezwłocznie przekazuje partnerom pismo, w którym Instytucja Zarządzająca żąda zwrotu środków, oraz powiadamia każdego PP o kwocie, którą winien on zwrócić. Ewentualnie, gdy jest to możliwe, kwota

zwrotu odliczana jest od następnej płatności Instytucji Zarządzającej na rzecz PW lub, w stosownych przypadkach, zawieszane są pozostałe płatności. W przypadku uznania konieczności zwrotu należy go dokonać w terminie trzech miesięcy od daty pisma, w którym Instytucja Zarządzająca żąda zwrotu środków od PW. PW ma prawo ustalić wewnętrzny termin zwrotu środków w celu zastosowania się do żądania Instytucji Zarządzającej. Od kwoty zwrotu naliczane są odsetki zgodnie z § 10.3 umowy o dofinansowanie; postanowienia umowy o dofinansowanie stosują się analogicznie.

2. W przypadku gdy żaden PP nie ponosi odpowiedzialności za żądanie zwrotu, a wniosek Komitetu Sterującego dotyczący podziału kwoty zwrotu między partnerów zostanie odrzucony, żadaną kwotą obciążeni są wszyscy PP proporcjonalnie do udziałów w projekcie (tj. kwoty środków z EFRR przyznanych im zgodnie z zatwierdzonym wnioskiem aplikacyjnym).
3. Opłaty bankowe poniesione na zwrot należnych kwot Instytucji Zarządzającej za pośrednictwem PW są w całości ponoszone przez partnera, którego dotyczy zwrot.

§ 20

Prawo własności – wykorzystanie produktów

1. Prawo własności, tytuły oraz prawa własności przemysłowej i intelektualnej do produktów projektu oraz sprawozdań i innych dokumentów z nim związanych nadane są PW lub PP, w zależności od obowiązującego prawa krajowego.
2. W przypadku gdy kilku członków partnerstwa (PW lub PP) wspólnie wykonało pracę generującą produkty, a ustalenie ich indywidualnego udziału w pracy nie jest możliwe, mają oni wspólne prawo własności do tych produktów.
3. W przypadku wspólnego prawa własności mają zastosowanie następujące postanowienia:

[xxxxx].

Obowiązujące postanowienia są zgodne z § 25 niniejszej umowy.

4. Własność produktów w rozumieniu art. 57 rozporządzenia (WE) nr 1083/2006 nie może zostać przeniesiona w okresie wskazanym w tym rozporządzeniu.
5. PW i PP zapewniają udostępnienie produktów projektu Instytucji Zarządzającej w celu dalszego ich rozpowszechnienia i udostępnienia społeczeństwu.

§ 21

Dochody

1. W przypadku dochodów generowanych w trakcie realizacji projektu w drodze sprzedaży produktów i towarów, opłat za udział lub wszelkich innych odpłatnych usług muszą zostać odliczone od kosztów poniesionych w ramach projektu. Odliczenie to następuje w całości lub proporcjonalnie, w zależności od tego czy dochody zostały wygenerowane w całości czy częściowo przez współfinansowany projekt.
2. Jeżeli projekt identyfikowany jest jako projekt generujący dochód zgodnie z definicją zawartą w art. 55 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 1083/2006, Instytucja Zarządzająca upoważniona jest do odliczenia od końcowego wniosku o płatność szacunkowego dochodu netto, który może być wygenerowany przez projekt.
3. W celu ustalenia wysokości kwoty do odliczenia Instytucja Zarządzająca bierze pod uwagę kryteria wymienione w art. 55 ust. 2 i 3 wyżej wymienionego rozporządzenia.

4. W przypadku gdy, nie później niż trzy lata po zamknięciu programu, stwierdza się, że projekt wygenerował dochód, który nie został uwzględniony, zgodnie z art. 55 ust. 4 wyżej wspomnianego rozporządzenia dochód taki należy zwrócić do budżetu ogólnego Unii Europejskiej proporcjonalnie do wkładu funduszy.
5. W celu podporządkowania się postanowieniom § 21 niniejszej umowy każdy PP przekazuje PW informacje na temat poprawnej kwoty wygenerowanego dochodu.

§ 22 Poufność

1. Pomimo faktu, iż wdrożenie projektu ma charakter publiczny, informacje wymieniane w kontekście jego wdrażania między PW a PP, samymi PP lub IZ/WST mają charakter poufny.
2. PW i PP zobowiązują się podjąć kroki w celu zapewnienia przestrzegania poufności przez wszystkich członków personelu wykonującego prace związane z projektem oraz zagwarantowania, że pracownicy ci nie rozpowszechnią tych informacji, nie przekazują stronom trzecim ani nie wykorzystują bez wcześniejszej pisemnej zgody PW oraz instytucji PP, która tych informacji udzieliła.

§ 23 Spory pomiędzy partnerami

1. W przypadku wystąpienia sporu między PW i PP lub między PP zakłada się dobrą wiarę wszystkich stron.
2. W przypadku wystąpienia sporu między PW i PP lub między PP, strony zobowiązane są do dążenia do polubownego rozstrzygnięcia sporu. Spory kierowane są do ..... [Komitet Sterujący lub grupa utworzona przez partnerstwo] w celu osiągnięcia porozumienia.
3. PW powiadomi pozostałych PP, a także może, ze swojej własnej inicjatywy lub na wniosek PP, wystąpić o poradę do IZ za pośrednictwem WST.
4. W przypadku niemożności osiągnięcia kompromisu na drodze mediacji ..... [Komitet Sterujący lub grupa utworzona przez partnerstwo], członkowie KOMITETU MONITORUJĄCEGO z kraju PP, którego dotyczy spór, mogą włączyć się w rozwiązanie tego sporu.

§ 24 Języki robocze

1. Językami roboczymi partnerstwa są ..... [xxxx].
2. Każdy oficjalny dokument wewnętrzny projektu i cała komunikacja przekazywana IZ/WST dostępne są w języku angielskim.
3. Niniejsza umowa zawarta jest w języku angielskim. W przypadku tłumaczenia niniejszej umowy na inny język, wersją obowiązującą jest wersja angielska.

§ 25 Obowiązujące prawo

1. Niniejsza umowa jest regulowana i sporządzona zgodnie z ..... [prawem kraju, w którym znajduje się siedziba Partnera Wiodącego lub Instytucji Zarządzającej].

§ 26

Siła wyższa

1. Siła wyższa oznacza każde nieprzewidywalne i wyjątkowe zdarzenie mające wpływ na wypełnienie jakichkolwiek zobowiązań wynikających z niniejszej umowy, które to zdarzenie jest niezależne od PW i PP oraz nie może zostać opanowane pomimo racjonalnych starań partnerów. Wszelkie braki produktów lub usług bądź opóźnienia w ich udostępnieniu dla wypełnienia celów niniejszej umowy, mające wpływ na realizację projektu, w tym np. nieprawidłowości w funkcjonowaniu lub wykonaniu produktów lub usług, spory pracownicze, strajki bądź trudności finansowe, nie stanowią siły wyższej.
2. Jeżeli PW lub PP podlegają sile wyższej, która może mieć wpływ na wypełnienie ich zobowiązań wynikających z niniejszej umowy, PW niezwłocznie zawiadamia IZ za pośrednictwem WST, określając charakter siły wyższej, prawdopodobny czas trwania i przewidywane skutki.
3. Niewypełnienie zobowiązań PW i PP w zakresie realizacji projektu na skutek działania siły wyższej nie stanowi naruszenia zobowiązań. Jeżeli PW lub PP nie mogą wypełnić zobowiązań w zakresie realizacji projektu ze względu na działanie siły wyższej, dofinansowanie na zatwierdzone poniesione wydatki kwalifikowalne przyznawane jest tylko za działania rzeczywiście zrealizowane do daty zdarzenia określonego jako siła wyższa. Podejmowane są wszelkie niezbędne środki, aby ograniczyć szkody do minimum.

§ 27

Postanowienie bezskuteczne

1. Jeśli jakikolwiek przepis niniejszej umowy będzie całkowicie lub częściowo bezskuteczny, strony niniejszej umowy podejmują kroki, by zastąpić ten przepis przepisem skutecznym, który będzie możliwie jak najbardziej zbliżony do celów przepisu bezskutecznego.
2. W kwestiach nieuregulowanych niniejszą umową strony zgadzają się znaleźć wspólne rozwiązanie.

§ 28

Zmiana umowy

1. Niniejsza umowa jest zmieniana wyłącznie na piśmie poprzez zmianę podpisaną przez wszystkie zainteresowane strony.
2. W przypadku zmiany postanowień, o których mowa w §1 umowy o dofinansowanie, PW i PP zapewniają stosowanie zmienionych praw i zobowiązań wynikających z tej umowy.

§ 29

Przedawnienie

1. Postępowanie sądowe dotyczące wszelkich kwestii wynikających z zapisów niniejszej umowy nie może być wnoszone do sądu w terminie późniejszym niż trzy lata od powstania roszczenia, chyba że wybrane prawo obowiązujące, o którym mowa w § 24 niniejszej umowy, stanowi inaczej.

§ 30
Postanowienia końcowe

1. Niniejsza umowa musi zostać podpisana przez PW i PP i złożona wraz z raportem początkowym w terminie 3 miesięcy od daty podpisania umowy o dofinansowanie pomiędzy IZ a PW.
2. Wszelkie niekwalifikowalne koszty, opłaty i podatki lub inne opłaty wynikające z zawarcia lub wdrożenia niniejszej umowy ponoszą PW i PP.
3. Niniejsza umowa sporządzona jest w ...[xxxx] egzemplarzach, z których każda strona otrzymuje jeden.

§ 31
Siedziba

1. Dla celów niniejszej umowy PP nieodwołalnie wybierają siedzibę o adresie określonym w sekcji 4 Wniosku Aplikacyjnego (załącznik 1 do niniejszej umowy), na który będą dostarczane wszystkie oficjalne powiadomienia.
2. Informacja o jakiegokolwiek zmianie siedziby przesyłana jest pismem poleconym PW w terminie 15 dni od zmiany adresu.

Sporządzono w ..... [miejsce]

Partner wiodący

Podpis _____ Data _____

Partner 1

Podpis _____ Data _____

Partner 2

Podpis _____ Data _____

Partner 3

Podpis _____ Data _____

Partner 4

Podpis

Data

Partner 5

Podpis

Data

Załączniki:

- **Załącznik I:** aktualna (najnowsza) wersja Wniosku Aplikacyjnego wraz ze spełnieniem warunków zatwierdzonych przez Komitet Monitorujący dnia ..... [data] w ..... [miejsce], w tym załączniki;
- **Załącznik II:** umowa o dofinansowanie pomiędzy Instytucją Zarządzającą i Partnerem Wiodącym;
- **Załącznik III:** szczegółowy plan prac i harmonogram działań w podziale na partnerów projektu;
- **Załącznik IV:** budżet partnerstwa w podziale na pakiety robocze, linie budżetowe i okresy sprawozdawcze;
- **Załącznik V:** w stosownych przypadkach, metoda obliczania podziału kosztów wspólnych i ich podział na partnerów, pakiety robocze i linie budżetowe.

Poniższe dokumenty stanowiące integralną część niniejszej umowy można pobrać ze strony internetowej programu: www.central2013.eu:

- Wytyczne w zakresie kontroli i audytu;
- Podręcznik wnioskodawcy⁵;
- Podręcznik wdrażania;
- Rozporządzenia WE.

---

⁵ Zastosowanie ma konkretny Podręcznik naboru, w ramach którego projekt został zatwierdzony.